

STAVANGER KOMMUNE

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep,
0030 OSLO
Sendes pr epost

Stavanger 01.12.2015

DERES REFERANSE

15/5669

VÅR REFERANSE

Tni/po-ber

ARKIVNR.

JOURNALNR.

Høringssvar Mulighetsstudien

Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) sendte 18.august 2015 rapporten Mulighetsstudien på alminnelig høring. Studien er utarbeidet av en tverrsektoriell arbeidsgruppe på oppdrag fra JD til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Mulighetsstudien gir en vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for økt samvirke blant beredskapsaktørene. Formålet har vært å kartlegge status og framtidige behov for felles øvinger og kompetanse blant beredskapsaktørene. Arbeidsgruppen har også hatt mandat til å vurdere om det skal opprettes ett eller flere senter for dette formålet.

JD tar i etterkant av høringen sikte på å etablere en bredt sammensatt arbeidsgruppe som vil få i oppgave å vurdere høringsinnspillene. I den forbindelse har departementet anmodet høringsinstansene om å gi innspill til aktuelle deltakere i en slik arbeidsgruppe.

Stavanger kommunes uttalelse blir avgitt administrativt.

Om høringsuttalelsen

Innspillene fra Stavanger kommune er resultat av et utstrakt samarbeid mellom kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg, med nødetatene i regionen og med fagmiljøet innen risikostyring og samfunnssikkerhet ved Universitetet i Stavanger. Greater Stavanger har bistått aktørene med å samle innspillene.

Departementet ber om innspill til alternative løsninger til arbeidsgruppens anbefalinger og Stavanger kommune støtter innspillet om at Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) blir et regionalt øvingscenter for beredskap. Samvirke i beredskapssituasjoner er komplekst og utfordrende og det er behov

for å bruke det ypperste vi har av kompetanse og erfaring for å utvikle beste praksis.

De fordelene vi har i vår region er i liten grad omhandlet i studien og vi stiller spørsmål om hvor formålstjenlig det er at av tre sentre er ett nasjonalt og ett regionalt foreslått lokalisert til Østlandet.

Det er positivt at det etableres nasjonale, regionale og lokale sentre som bidrar til å styrke samvirket mellom alle beredskapsaktørene.

Høringsuttalelse

Risikobilde

Studien henviser flere steder til Nasjonalt Risikobilde (NRB) på landsbasis. I mulighetsstudien bør man beskrive hvordan NRB henger sammen med fylkes-, regionale- og kommunale Risiko og Sårbarhetsanalyser (ROS). Dette vil styrke helheten og substansen i studien.

Ser man sammenhengen mellom risiker på forskjellige nivå vil det også være enklere å definere typen uønskede hendelser man ønsker å drive samhandling og samvirke om.

Uønskede hendelser

Det vises kun til NRB. Både i denne og i de kommunale ROS analysene er det mange hendelser som har mange forskjellige aktører og som krever ulike samvirkepartnere.

Samtidig slås det fast at politiet skal lede redningsarbeidet. Det er mange hendelser innenfor NRB og ROS hvor politiet ikke har naturlig lederrolle å spille. For eksempel ved Pandemi, Cyberangrep, langvarig svikt i el-forsyning, forurenset drikkevann osv.

Politiets ledende rolle i uønskede hendelser som nødetatene tar seg av er udiskutabel. Her gjennomføres samarbeide hver dag, hele året og i hele landet. Ved uønskede hendelser hvor politiet ikke har en lederrolle samarbeides det ikke hver dag, hele året og i hele landet. Hendelsene er sjeldnere, har mange aktører og involverer aktører som til daglig ikke samarbeider. Dette er også de hendelsene som sannsynligvis har et betydelig større skadepotensiale enn "hverdagslivets trivielle ulykker". Her er behovet for opplæring, kompetanseheving og øvelse størst.

Det er nødvendig med en klar definisjon av hvilken type hendelser man skal øve samvirke og hvilke som man ekskluderer.

Det er behov for en nasjonal standardisering av begreper, metode og verktøy. Dette gjelder på alle nivåer, sideveis og nedover.

Aktører beredskap

Det er ikke definert hvilke organisasjoner som er inkludert i aktørbegrepet. Av teksten kan det fremgå at man først og fremst kun inkluderer redningsetatene. Dette er svært uheldig da man ikke greier å favne landets totale beredskap.

Med referanse til NRB, fylkes-, regionale og kommunale ROS analyser blir det for snevert å inkludere kun redningsetatene. Spesielt gjelder dette hendelser hvor det er lite behov for redningstjenestene.

Når man har definert hvilke hendelser man skal samvirke om vil det stort sett gi seg hvilke aktører som skal øve samvirke.

Utdanning/kompetanseheving

I mulighetsstudien blir kun tre eksisterende anlegg, Politihøgskolen, Sivilforsvarets beredskaps- og kompetansesenter i Starum leir på Toten og Norges brannskole i Tjeldsundet i Nordland omtalt som mulige treningssentre. Samtidig blir det i oversendelsesbrevet eksplisitt bedt om supplerende innspill på alternative løsninger.

Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) er et godt alternativ til regionalt øvingssenter som bør vurderes. Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) er et naturlig møtested for felles aktivitet. Foruten nødetatene, brukes senteret også av samvirkeaktører som Sivilforsvaret, Heimevernet, Hovedredningssentralen, kommunene, frivillige (FORF), osv. Senteret brukes til separate øvelser, samvirkeøvelser, "tabletop" øvelser, kurs og konferanser. SASIRO brukes også av andre samarbeidspartnere som private virksomheter, videregående skoler, Høyskolen Stord/Haugesund (HSH) og Universitetet i Stavanger (UiS).

I studien knytter man ingen relasjoner til det offentlige utdanningssystemet innen samfunnssikkerhet og beredskap. Det er naturlig å knytte kompetanseutvikling innen samvirke til den foreslåtte fagutdanning for brann- og redningspersonell slik som beskrevet i NOU 2012:8.

Inkludert i NOU 2012:8 er også utdanning på høgskole- universitetsnivå. Det er naturlig å se på mulighetsstudien i sammenheng med det offentlige utdanningssystemet og hvordan samvirke er en integrert del av dette. Et utstrakt samarbeid med universitet og høgskoler som har samvirke innen beredskap på fagplanen kan være en mulighet som studien har oversett.

Ved oljeselskapenes beredskapssentre øves det kontinuerlig på samhandling og samvirke med et stort antall forskjellig aktører involvert. Disse representerer en kompetanse som det ikke er tatt hensyn til mulighetsstudien.

Mulighetsstudiens forslag til kompetansebygging innen samvirke må koordineres med det offentlige utdanningssystemet og bør hente kunnskap fra olje- og gassindustrien.

Regionalt kompetansesenter

Stavanger kommune fremmer forslag om at SASIRO (Samfunnssikkerhetssenteret i Rogaland) blir et regionalt øvingscenter for beredskap på Sør-Vestlandet.

Deltaker i arbeidsgruppen

Stavanger kommune støtter initiativ fra regionen om å fremme forslag om Geir Sverre Braut, seniorrådgiver ved Stavanger universitetssjukehus, og professor II i samfunnssikkerhet ved UiS og i helsefag ved Høgskolen Stord/Haugesund, som deltager i arbeidsgruppen som vil få i oppgave å vurdere høringsinnspillene.

Geir Sverre Braut har tidligere vært assisterende direktør i Statens helsetilsyn og fylkeslege i Rogaland, og vil være en god representant både for det etablerte utdanningsmiljøet, den kommunale beredskapen og nødetatene.

Samvirke blant beredskapsaktørene

Flere av beredskapsaktørene i Stavanger-regionen sender innspill til mulighetsstudien, enten enkeltvis eller sammen med andre organisasjoner. Innspillene er i utgangspunktet utformet med fokus på egen organisasjon og hvordan denne mest effektivt kan bidra til økt samarbeid i en beredskapssituasjon. I tillegg har man samarbeidet med øvrige beredskapsaktører for å utforme innspill som fokuserer samarbeid og samhandling. Denne arbeidsformen gir et godt innblikk i det samarbeidet mellom aktørene som allerede eksisterer i vår region og som det for DSB vil være ideelt å bygge videre på.

Vi er kommet langt i praktisk samarbeid og vil gjerne nå lengre. Av den grunn er det vår oppfatning at SASIRO bør bli et fremtidig regionalt senter for beredskap på Sør-Vestlandet.

Torstein Nielsen
beredskapssjef